

Hanna Högberg

120322

Plattformen för smart specialisering

Under sommaren 2011 lanserade Generaldirektoratet för forskning en plattform för smart specialisering, vilket ingår i flaggskeppsinitiativet Innovationsunionen som är en av Europa 2020-strategin. Plattformen för smart specialisering, även kallad S³P, syftar till att främja EU:s regioner och medlemsländer att göra det mesta av sina individuella tillgångar och förbättra sina resultat. Plattformen är inte fullt utvecklad ännu, den förväntas dock vara i full gång i mitten av 2012, men för närvarande är 38 europeiska regioner anslutna till plattformen för smart specialisering. Tre av dessa är Skåne, Västra Götaland och Västerbotten.

EU halkar efter andra världsledande länder inom innovation och i nuläget når inte EU ett av Europa 2020-strategins mål, att investera tre procent av sin bruttonationalprodukt i forskning och innovation. Genom en fokusering på smart specialisering vill EU nå en bättre och mer strategisk användning av strukturfondsmedel, prioritering av kunskapsutveckling och innovation, samt betona nödvändigheten av samarbete mellan offentliga, akademiska och privata aktörer. För att främja den europeiska innovations- och konkurrenskraften syftar plattformen till att hjälpa medlemsländerna och de europeiska regionerna att utveckla, implementera och utvärdera nationella och regionala innovationsstrategier för smart specialisering. Detta innebär att insatser och resurser koncentreras på ett begränsat antal prioriteringar där de kan bidra till att utveckla spetskompetens och ökad konkurrenskraft. Genom att EU betonar en bred definition av innovation, där även tjänsteinnovationer och sociala innovationer är betydelsefulla, blir det möjligt för regioner med olika typer av förutsättningar att utveckla strategier anpassade efter deras förutsättningar.

Vikten av smart specialisering har blivit allt tydligare de senaste åren och i EU-kommissionens förslag till framtida sammanhållningspolitik för programperioden 2014-2020 utgör smart specialisering ett förhandsvillkor för ett av de tematiska mål som Sverige kommer kunna välja att investera i under nästa programperiod (FoU-mål), så kallad ex-ante konditionalitet.

Huvudsyftet för plattformen för smart specialisering är att samla kunskap, erfarenheter och expertis kring smart specialisering och att utveckla verktyg, erbjuda utbildningspaket samt att arrangera årliga konferenser för beslutsfattare.

Plattformen erbjuder vägledning för beslutsfattare om hur innovationsstrategier bäst utvecklas och implementeras, samt information om andra relevanta EU-projekt och webbverktyg rörande innovation, forskning och företagande. I tillägg kommer en kunskapsdatabas att byggas upp som samlar expertkunskap från universitet, forskningscentrum, regionala myndigheter, företag samt EU-kommissionen som kommer att delta i att utveckla och granska de anslutna regionernas innovationsstrategier. Detta utbyte sker främst via workshoppar som arrangeras några gånger om året.

Plattformen avser även att erbjuda utbildning till regionerna i form av arbetsgrupper och peer reviews. När en region ansluter sig till plattformen för smart specialisering får de möjlighet att delta ett antal arbetsgrupper arrangerade kring ett antal tematiska områden. Detta är fortfarande i arbetsstadiet, men några föreslagna områden är hur indikatorer påverkar beslutsfattandet (indicators for policy) samt hur innovationsprocessen bäst bör styras (governance of the "discovery" process). Dessa arbetsgrupper kommer även att resultera i ett antal fallstudier där bra exempel på smarta projekt kan lyftas fram. Peer reviews kommer att kunna arrangeras inom ramen för plattformen, regionerna får dock anordna dessa själva i samarbete med beslutsfattare och experter.

Det är Institutet för framtidsstudier vid Gemensamma forskningscentrumet i Sevilla, Spanien, som har hand om plattformen och styrs av en grupp från flera olika direktorat, så som DG Regio, DG Entr, DG Sanco och DG Agri. I tillägg finns en rådgivande grupp som består av representanter från nätverk som, exempelvis, ERRIN, EURADA, OECD och European Cluster Observatory.

Läs mer om plattformen för smart specialisering på den officiella hemsidan:
<http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/research-and-innovation/s3platform.cfm>